

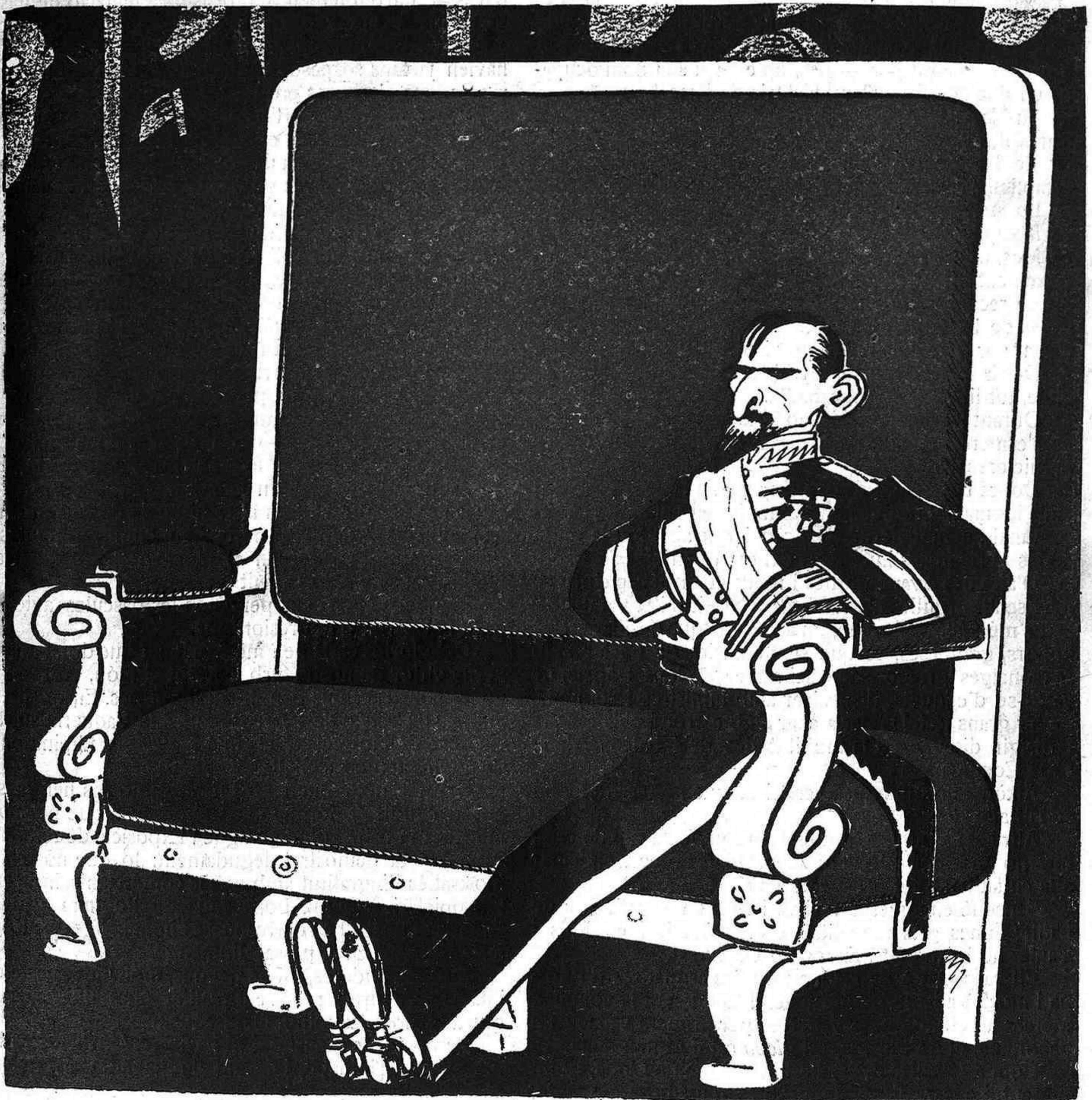
L'ESQUELLA

DE LA TORRATXA

Núm. 1848 ————— ANY XXXVI
BARCELONA, 29 DE MAIG DE 1914

PERIODIC HUMORISTIC IL·LUSTRAT
10 cèntims ————— Atrassats: 20

EL FUTUR MINISTRE SENYOR CAMBÓ

—Estic bé, així, Merletti?...

CRÒNICA

Al marge d'un aniversari

AMB motiu del XXV aniversari de la Exposició de 1888 va celebrar-se, diumenge passat, un bell acte d'homenatge a la bona memòria de l'eminent patrici en Rius i Taulet. Creiem que s'ho mereixia.

En Rius i Taulet havia nascut alcalde d'una gran ciutat, com altres neixen artistes, músics o filòsofs.

Segurament que si el destí hagués contrariat la seva vocació—cosa difícil, puix el que s' proposa ésser alcalde ve que ho logra,—en Rius i Taulet, amb tota certesa, no fóra avui honorat per nostre poble, ni el seu nom ocuparia un lloc tan vistent en l'història de Barcelona.

En Napoleó I no n'hauria fet res d'aquell bastó de mariscal, que duia en la seva motxilla de soldat, si el voler de la providència no hagués intervingut fent que's complissin les seves aspiracions.

Lo mateix podríem dir del nostre bon patrici.

M'esplico?... Temo que no gaire.

Mes, en fi, jo vull significar que, en el meu poc coneixement, en Rius i Taulet ha sigut providencial.

Jo recordo que mai soc vist un home amb més aspecte de batlle, ni mai batlle al món ha sigut més maltractat per les plomes satíriques i pels llapis caricaturescs.

Desde fatxender insuportable a malgastador incorregible, tot li fou dit al bon batlle.

Durant la seva actuació no hi hagué frase ni xisto que no s'esmersés en al·ludir aquestes qualitats considerades perniciosos.

Doncs bé, si hem d'acceptar aquella fatxada i aquell tenir les mans pròdigament honrades en buidar les caixes comunals, hem d'afermar, en canvi, que això fou la causa de les portentoses iniciatives del gran patrici.

D'alcaldes avars, porucs i modestos mai cap ciutat se n'ha sentit orgullosa, ni la fama n'ha dit mitja paraula.

Es més, per a ésser-ho, un alcalde té que desitjar creus, honors, grandeses; té que sentir ansies de tractar amb personatges grossos, de celebrar recepcions i àpats, de vestir-se d'etiqueta, d'encaixar amb ministres i sobirans, de fer grans festeigs per a anar amb carroça pels carrers i dirigir discursos a la multitud des dels balcons de la Casa Comunal.

Això us ho diu aqueix cronista que per res del món seria batlle.

Altrement, aquest pot ésser un perfecte cap de casa; mes no un home públic que saviament procura endeutar a la ciutat per a fer prosperar als ciutadans.

Sense fe en aquesta veritat, i sense un petit urc de batlle, i unes grans qualitats d'organitzador, en Rius i Taulet no hauria fet l'Exposició Universal.

Ell va portar a Barcelona totes les esquadres d'Europa i mostrà a l'entusiasme juvenil lo que era la voluntat. Mercès an ell nosaltres vegerem per primera vegada un panorama, el de Plewna, un globo captiu i una reina.

Com a estudiants que aleshores erem de Llotja, tenim present, i encara li agraïm després d'un quart de segle, un *pase* que'ns ofrenà. Era per a visitar la grandiosa *ménagerie* de Mr. Redembach; delícia dels matins durant els

quals admiravem, tres hores seguides, setze lleons, convivint en una mateixa gavia, un ós blanc i un orifany que tocava la campana.

Qui hagi nascut després, o molt poc temps abans, no sabrà mai lo que aquesta Barcelona fou en 1888.

Amb quinze dies s'aixecava un Gran Hotel Internacional més ferm que un castell, tot bastit de maons de pla, com l'Arc de Triomf que encara perdura.

Els prodigis de tota mena es realitzaren amb una facilitat enorme.

La ciutat s'omplena de gent exòtica. En el moll s'oïen més llenguatges que en la mateixa torre de Babel. Els carrers eren plens d'una gernació esbogerrada que s'us enrossegava allí on no volien anar. I aquell terrible aplec de navilis de guerra tirava canonades per un no-res, i les campanes voltaven per una futesa, i tot estava empavessat, i arreu teníeu que resistir la tentació de gastarvos la plata. En el clos de l'Exposició us hi perdieu com us hauríeu perdut dins la mateixa Babilònia, i, si no hi havien jardins sospesos, hi havien en canvi muntanyes russes, que aleshores eren cosa inusitada.

Es feren uns focs artificials com no és possible que l'imaginació més viva els pugui somniar. De punta a punta del port es simulà un bombeig d'estrelles. Els coets, grans coets amb canyes com soques d'escombra, superaven al castell de Montjuic.

Verament, durant el dia, no feieu altra cosa que entrar i eixir d'un palau a l'altre, Palau de l'Indústria, Palau de Belles Arts, Palau de... etc, i durant la nit, el que no estava làs, podia divertir-se gairebé de franc, sense recórrer al cine ni al *vaudeville*. La diversió menys costosa era anar a la Porta de la Pau a veure embarcar als mariners de les esquadres. Arribaven a colles, agafats pel braç. Un de sol hauria caigut; però junts, quan l'un tirava cap ençà, l'altre tirava cap enllà, i com forces iguals, però contraposades s'anulen—mireu si n'és d'instructiva una Exposició Universal!—la filera arribava a lloc. El mal era que, al desjuntar-se, algun saltava al mar, pensant-se que saltava a la barca, i algun altre hi queia de cap en comptes de tirar-s'hi de peus; però, sigui com se vulgui, s'oïa renegar ferm, i això, quan el renegaire és un alemany, sempre causa una excel·lent impresió.

D'aquella època ens pervenen les bàscules automàtiques i el parlar d'impresionisme.

Del gloriós certàmen internacional que donà a conèixer la virior de nostra urb per tot el món, en resten algunes construccions ben útils i hermoses. Entre altres, el nomenat Castell dels tres dragons, la Vaqueria suïça, el viaducte de la Secció Marítima i la caseta filipina on ara s'eixopluguen els camells.

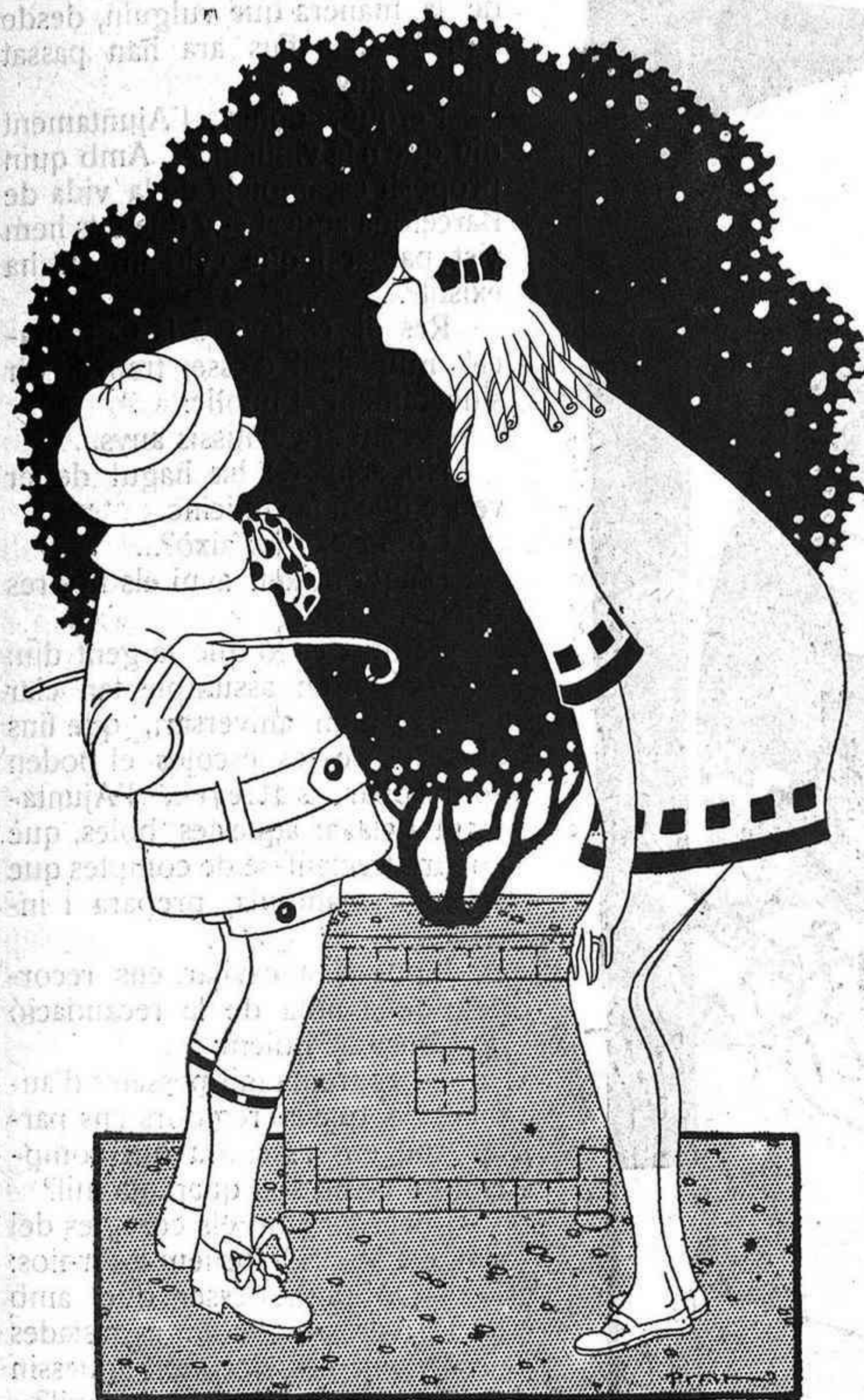
Haureu notat que en tot lo possible ens hem abstinut d'al·ludir la formidable importància que per nostra indústria i nostre comerç tingué l'Exposició de referència. Això ja està demostrat degudament; lo que no està demostrat és l'ingrònit amb que'ls comerciants, industrials i propietaris—quina bona puja de lloguers gaudiren aquests últims!—han correspost a l'homenatge que l'Ajuntament organitzà el passat diumenge.

Moltes banderes, molts penons, molts joves que eren infants aleshores; però en realitat pocs burgesos dels que'n tocaren les millors conseqüències.

Però—fillets meus!—si hi havia toros, carreres d'automòbils al Tibidabo, i encara alguna altra diversioneta atraient...

Rius i Taulet... Està bé... Per ells era un senyor d'unes patilles descomunals.

P. BERTRANA

PENSANT EN EL DEMÀ

—No t'agradaria ésser ben ric, quan siguis gran?
—Oh, ja'n seré!... Figura't que, a l'edat de catorze anys, ja pensó fer-me de la «Premsa diària»... Vès si'n treuré de beneficis!

La tria

El senyor Rafecas, trobant-se sense bastó, va anar als Encants a comprar-se'n un.

Va trobar-ne un del seu gust per noranta cinc cèntims. Tornant de la compra, anava pel carrer, tot presumit, fent giravoltar el gaiato. El senyor Rafecas en sabia molt de fer voleiar el bastonet.

Però, aquell dia va tenir una distracció, una hora tonta i ...pa! el bastó, fugint-li dels dits, va anar a topar a l'aparador de la drogueria del senyor Calafell. El cristall va fer-se en deu mil bocins. La trencadissa fou formidable; el terravastall horrible. El botiguer va sortir al carrer desesperat, mentre el senyor Rafecas, cames ajudeu-me, intentava fugir... Inútil! L'havien vist!...

El senyor Calafell el va aconseguir i l'arrocegà fins al jutjat.

—Quant valia aqueix cristall?—va preguntar el jutge a l'adroguer.

—Vint pessetes.

Aleshores el jutge, molt seriós però amb amabilitat va dirigir-se al senyor Rafecas:

—Ja ho sent... Això són vint pessetes o quatre dies de presó... Triu!... ¿què s'estima més?

—Ja està triat!—respongué el senyor Rafecas, sense immutar-se.—Dongui'm les vint pessetes!...

Malorum signum!

En les notes que la nostra Corporació municipal envia periòdicament a la premsa, per a que'l públic s'entri de la marxa econòmica de la ciutat, solem amb freqüència llegir-hi:

«Comparada amb igual període del any anterior, la recaudació de Consums del passat mes acusa un augment de trenta mil pessetes».

I està clar, encantats els barcelonins davant d'aquesta proesa administrativa, ens freguem les mans plens de satisfacció i exclamem:

Tira peixet!... Trenta mil pessetes en un sol mes!... Aquests braus regidors mereixen un monument, per l'intel·ligència i el zel amb que vigilen els nostres interessos.

Un altre dia llegim una nova nota, sortida també de la Casa Gran, en la qual—no tot han d'ésser augments de recaudació—se'ns diu en termes brevíssims:

«El compte dels gastos de la comissió de regidors que ha anat a Madrid—i qui diu Madrid, diu Vallirana o diu Londres—ascendeix a quinze mil pessetes».

Això, com se comprèn, no'ns alegra de bon troç tant com la puja dels ingressos de Consums; però com que som gent considerada i ja sabem que'l qui està a les dures ha d'estar a les madures, arronsem, al llegir-ho, les espatlles, i amb molta filosofia ens diem:

—Què diable!... Són quinze mil pessetes!... Què menys pot gastar un Ajuntament que s'estimi, en treure a passeig els seus regidors?...

Algun temps després, tornem a passar la vista per la crònica municipal i ens trobem amb aquesta notícia:

«Amb destí a les obres del cementiri del Sud-Oest, s'ha adquirit una partida de maons que val vintiquatre mil pessetes».

I com que ignorem de quants maons se compón la partida i per altra part no sabem a quin preu se paga aquest producte ceràmic, ens quedem tan frescos i passem tranquil·lament a una altra cosa.

Però heusaquí que, quan més descansats vivíem, un fet produït últimament vé de sobte a pertorbar la pau del nostre esperit, omplint de dubtes la comptabilitat municipal i llensant-nos involuntàriament pel camí de les més estranyes conjectures.

Tot Barcelona ho ha vist i tothom, en una o altra forma hi ha pres part. En nom i representació de la ciutat, l'Ajuntament va assistir el passat diumenge a la glorificació dels benemèrits patricis que iniciaren i portaren a cap l'Exposició Universal del 1888. L'alcalde accidental,

Per a que fes respecte als amics d'en Jordi, el de Porella, els barcelonins necessitariem un governador així.

don Joan Pich, organitzà personalment la festa, i en una sentida al·locució que erí català i en castellà va posar-se pels cantons convidà als bons barcelonins a associar-se al patriòtic homenatge.

Ara bé. Perquè s'ha celebrat precisament ara aquesta solemnitat?

Llegeixin i quedint-se estupefactes:

Se celebra ara— diu l'Ajuntament—perque ara es compleixen vinticinco anys de l'inauguració d'aquell immemorable Certamen.

Això, cavallers, no és veritat.

L'Exposició Universal va obrir-se el dia 20 de maig

del 1888. Per lo tant, comptin-ho de la manera que vulguin, desde aquella data fins ara han passat vintisis anys.

Perquè, doncs, l'Ajuntament diu que'n fa vinticinco?... Amb quin propòsit escamoteja de la vida de Barcelona aquest any que tots hem vist passar i que evidentment ha existit?...

Res li costava a la Corporació municipal d'ésser franca i dir sincerament al públic:

—Fent ara vintisis anys...

No, senyors; ha hagut de fer veure que'n fa vinticinco.

Còm s'explica això?...

D'aquí neixen avui els nostres dubtes.

Perque, es lo que la gent diu:

—Si en un assumpte tan clar com el d'un aniversari, que fins els nens de les escoles el poden comprobar, s'atreveix l'Ajuntament a clavar aquestes boles, què no farà tractant-se de comptes que sols ell manipula, prepara i intervé?...

I, posats a cavilar, ens recordem de la nota de la recaudació de Consums i diem:

—Les trenta mil pessetes d'aument de que'ls regidors ens parlen, qui ens assegura que comptant-ho bé no són quaranta mil?

I pensant amb els comptes del viatge a Madrid, tornem a dir-nos:

—No podria ésser que, amb tot i haver posat com a gastades quinze mil pessetes, no haguessin gastat més que deu o dotze mil?...

I evocant la compra de maons pel cementiri, exclamem:

—Vintiquatre mil pessetes?... I si en realitat no passés de divuit o vint mil el valor d'aquesta adquisició?...

Nosaltres no voldriem molestar a ningú, però fets són fets, i en materia de números no es possible fer-hi trampes.

Que això es ésser massa mal pensat?...

Els se'n tenen la culpa.

D'un Ajuntament que, havent passat desde una època vintisis anys, en fa un de fonedís a la vista de tothom i diu que no han passat més que vinticinco, hi hà dret a pensar-ne qualsevol cosa.

A. MARCH

Un home salvatge

Una vegada era un rei, el qual, com és sapigut, tenia una filla blanca com un lliri, rossa com una espiga i bona minyona com un angelet.

El rei s'anava fent vell i no vivia tranquil, pensant en lo malament que anirien les seves terres menades per les febles i encara blanques mans de la donzella filla seva.

Ell prou volia casar-la, però si bé tenia tendre el cor per a compadir-se dels desvalguts, el tenia dur i resistent a les sagetes que amor tira.

Veient que per inclinació natural no arribarien mai a lloc, S. M. cridà a S. A. i li feu avinent que havia decidit donar la seva mà, i amb ella el ceptre, al cavaller que com a guerrer vencés als demés en singular combat, i com a guarda-civil procedís a la recerca i copsada d'un monstre en forma humana, salvatge del tot, que deambulava pels tupids boscos que s'alçaven en la part més llunyana i muntanyosa del seu reialme.

Cridats per anuncis del rei arribaren a la Cort del monarca de nostra historia dotzenes de prínceps, disposats a sacrificar-se, acceptant a la una la mà de tan bella donzella, com era la princesa, i les regnes del govern d'un regne ric i lleal.

Ne vingueren de negres i de blancs, de rossos i de bruns, rics i pobres; però tots portant sang blava en llurs venes i empenta xardorosa dintre'l pit.

No cal dir com anaren els combats. Mai tant valor s'havia esmerçat, àdhuc ni en terres espanyoles.

Però, amb tot i els mèrits dels combatents, com sempre hi hà d'haver qui guanya, un jove príncep de la Siria, de bigoti ros, muscles de ferro i cuirassa d'or i argent, conseguí tornar sobre la sorra a tots els seus contraris, àdhuc al gegantí príncep de Finlàndia, que era alt com un pi del seu país, i toçut i venjatiu com una sufrageta de la seva terra.

El príncep de Siria i la princesa, ja sa nora, canviaren ses bagues de promesos i es feren un petó, sinó del tot fraternal al menys bastant poc eròtic.

Després el rei l'abraçà, el convidà a menjar i a beure, i al levant de taula li feu un petit sermó, expressant-se amb aquestes alades paraules:

—Oh príncep, fill d'un poderós rei que és amic meu!... Ah, futur gendre!... Ningú pot capir la satisfacció que m'omple el cor al veure que la voluntat del déu dels exèrcits t'ha portat a ésser mon gendre, i dic la voluntat de Déu perquè ningú, per príncep que sigui, pot figurar-se, sense pecar, haver vençut per sí mateix, i amb les seves forces soles, a aquest estol de guerrers que haveu aba-

tut com espigues un dallaire, mercès a la protecció de Déu i de Sant Jordi!... Ara, mon futur fill, us falta complir amb la segona de les condicions. Aneu, i Déu us guí i l'àngel bo. Quan l'home salvatge jégui en els nostres estables, us gitareu en tou llit amb la princesa ma filla. Això dit, el despedí.

El príncep de Finlàndia, en tant, jurà venjança. Però, traïdor, dissimulà i demanà plaça en les tropes que devien acompanyar al siriac en l'expedició contra l'home salvatge.

MONI

(Seguirà).

L'Ajuntament ha fet una gran recepció als propietaris...

A quan, la recepció dels pobres inquilinos deshauciats?

Del jardí dels humoristes

UN VIATGER A HOLANDA

Entusiasta dels formatges de bola, en Palaudaries no va parar fins que va fer un viatge a Holanda.

A l'arribar a Amsterdam, li cridà l'atenció un gran palau decorat artísticament i voltat de magnífiques escultures. El nostre home deturà a un tranzeunt per a preguntar-li:

—Dispensi... Sabria dir-me com se diu el propietari d'aquest sumptuós edifici?

—Kannictverstann—respongué l'interpelat.

«Déu ésser un senyor molt ric» va pensar en Palaudaries; i, després de saludar a l'amable holandès, va continuar el seu camí.

A la poca estona, passejant pel port, vegé descarregar un barco. Grans caixes de maquinaria eren depositades al moll. Intrigat, el viatger va preguntar a un treballador:

—Qui és l'amo de tot això?

—Kannictverstann—va respondre l'home.

«Ja deia jo, que aqueix mestre deu ésser molt poderós!» va exclamar *in mente*, en Palaudaries.

Després va dirigir-se a les afores de la població i allí s'encantà davant d'uns immensos camps de blat.

—De qui són aqueixos camps esplèndits?

I un segador li va dir secament:

—Kannictverstann!

«Dimontri!... Si que, tant mateix, deu ésser ben ditxós aqueix Kannictverstann amb tantes riqueses!» va exclamar entre dents el català.

De retorn a la ciutat, en Palaudaries vegé passar un enterro. El cotxe funerari anava molt guarnit, arriat per quatre cavalls, i el seguïen altres carruatges atapeïts de corones.

—Devia ésser un gran personatge, aquest! Com se deia?—preguntà a un del seguici.

—Kannictverstann—respongué aquest.

—Què'm diu ara!... Pobre Kannictverstann!... Vès de que li ha servit posseir tanta fortuna.—

Un cop sigué a la fonda, en Palaudaries, va exposar tota aqueixa serie d'impresions al *màître d'hôtel*.

Aquest, que era català, va esclafir una rialla i el va treure de dubtes.

—No s'alarmi, senyor Palaudaries,—li va dir.—Kannictverstann vol dir: «No l'entenc de res!»

PISPA

COSES DE CASTELLA

LA REIXA

La reixa, an aquestes terres de Castella, i encara més en les d'Andalusia, tots hem quedat, desde fa temps, que és una cosa molt poètica; però també tenim de quedar en que, si bé fa passar bones estones, també és molt perjudicial per a les noies que se'n serveixen.

LA CAMPANYA MORALITZADORA

El contribuïent.—No ho entenc això. Primerament, el govern em deixa sense camisa, i després el govern em denuncia per immoral...

Eva, tal com se l'imaginen els senyors de la Defensa Social.

Eva, tal com se l'imaginen els altres senyors.

Fa vuit o nou anys que aquí a Aranjuez passem, per anar al casino, pel mateix carrer, i a la mateixa hora. Doncs bé, fa vuit o nou anys que cada jorn a la mateixa hora trobem un festejador que era jove i ja s'ha fet vell, festejant an el mateix lloc i sempre amb la mateixa noia, que també era jove i tendre, i amb tants anys de veure el seu aimant, sempre de reixes endintre, s'ha pansit com una flor sense aigua.

Si aquesta noia no tingués reixa, el minyó, amb seguretat, hauria tingut d'entrar a la casa. Un cop a dintre de la casa hauria hagut de demanar a la noia (perquè'l que no demana no entra). Com que l'hauria demanada, si els pares de l'enreixada haguessin vist que no's casava, tenint aquell destorb, li haurien donat un xic de pressa, i segurament ja faria uns quants anys que haurien passat per l'església i tindrien lo que no tenen: un be-de-deu de criatures que fanguejarien pel barri.

Amb la reixa no. Amb la reixa es poden passar anys i més anys, i vinga anar tenint relacions, que no són ben bé relacions. La reixa separa els matrimonis. No és estar a fòra ni a dintre. Ve a ésser una separació entre la casa i el carrer, on l'home és lliure i la dona presa; on l'home, si diu «Me'n vaig», se'n pot anar, i si ella vol sortir no's pot moure.

Tot això fa que avui dia, que gaudim de llibertat, les noies no han de tenir reixes que sols les empresonin an elles i deixen a l'home tan solter com el dia que va néixer.

Ja sabem que és trist de treure les reixes. Tots els pintors andalusos en varen viure més de trenta anys. És un jardí penjat al carrer, on les plantes sembla que s'aguantin sense tocar al cel ni a la terra; és una gran toia al mig del carrer; és un terrocet de poesia; és un «cantar», i és una copla. Però com que gracies al nostre jovent, que s'ha tornat seriós i auster, d'aquell mal de romanticisme no se'n canta gallina, i com que avui, gracies siguin donades al mètode i a la disciplina, ja no s'està per flors ni violes, creiem que, si les castellanés volen casar-se com Déu mana, tenen de tapiar les reixes, i qui vulgui casar-se que entri, i qui vulgui poesia que'l tanquin.

La reixa no té raó d'ésser. És del temps de l'esclavatge, i avui, la dona, per mica que pugui, ha d'ésser conscient i lliure, i com més tingui l'home aprop més gaudirà de llibertat.

La noia, doncs, necessita un Garibaldi o un Espartero. Que tant festejar i fer perdre el temps!... Que tant ficar el cap dintre'ls ferros!... I que tant fer-se petons als dits!

A dintre o a fòra, els floreros!... I qui diu floreros diu testos. Espanya necessita fills per a enviar-los al Marroc a defensar... lo que sigui.

XARAU

LA TUBERCULOSIS Y EL DR. XALABARDER.—Hem rebut un treball interessantíssim del reputat metge Dr. Xalabarder, Director del Sanatori antituberculós del Patronat de Catalunya. Si bé no és propi ocupar-se, en aquest setmanari, d'assumptes mèdics, és de tal interès el problema de la tuberculosi, que convé alentar a personalitats científiques—com el Dr. Xalabarder que coneix tan a fons la malaltia, per a que continuï estudiant amb entusiasme el seu nou mètode de curació de la tisi, tota vegada que'ls fets observats amb el seu procediment d'injeccions són verament dignes d'ésser considerats com una esperança encoratjadora per a reduir el nombre de víctimes tan espantós que està fent cada dia la tuberculosi.

Són ja moltíssims els casos de tuberculosi pulmonar crònica curats pel procediment del Dr. Xalabarder, casos comprovats per altres metges i, per consegüent, alabades dites curacions per homes que ofereixen testimoni de paraula.

El tractament de la tuberculosi en general per medi de les injeccions anti-tuberculoses «X», ideat pel Dr. Xalabarder i que publica en un follet, té fonaments científics i en ell exposa amb llealtat la teoria fonamental del seu procediment i els fets que sortosament responen a la mateixa.

Seria, doncs, deplorable que per falta de medis, o d'altres obstacles que s'oposen al desenrotll de descobriments de tanta transcendència científica i social, no pogués arribar el Dr. Xalabarder a completar els seus interessants estudis que, segons metges intel·ligentíssims, tenen gran importància i podrien arribar a enorgullir la nostra terra.

ELS RIELLS. *Novela d'en Pau Griera i Cruz.*—Unes grans qualitats d'observador i un coneixement no gaire comú de la

vèrbola que s'usa per aquells tocoms on se suposa ocorren els fets narrats, heus-aquí lo més sobressortint del llibre d'en Griera.

L'acció és petita, si bé no careix pas d'interès. Ella podria perfectament omplir el llibre a condició d'haver esmerçat, el seu autor, un poc més de traça en equilibrar i distribuir els efectes i les situacions. Es nota tot seguit que en Griera és un prosista inexpert. A copia de voler donar al lector una impressió acabada, dilueix i esmenuça els conceptes, allarga i recarrega les paragrafades, produint cert cansanci i certa monotonia.

Lo que ell diu podria haver-se dit estalviant la meitat de les paraules. Li manca saber trobar lo característic, per a deixar de banda lo secundari.

Això pervé del mateix afany de verisme que sent l'autor i d'una exagerada temença de resultar imprecís.

En Griera pot ésser un bon escriptor, si pensa que no és la quantitat, sinó la qualitat de les paraules que s'esmersen, lo que dona relleu i consistència a les descripcions i als tipus.

ARS.—Hem rebut l'anunci d'aqueixa revista, en la qual els intel·lectuals de Sabadell es proposen laborar per l'Art i les Lletres.

Agraim els oferiments de companyerisme de l'editor, als quals corresponem amb llealtat.

PRINCIPAL.—Dimecres passat degué debutar la companyia Simó-Raso. Contrariament a lo que s'havia anunciat, sembla que la inauguració s'ha fet amb la bonica comedia en dos actes *Como buitres* i l'estrena d'una joguina còmica, també en dos actes, d'en Muñoz Seca i Pérez Fernández, *López de Coria*.

Mancats de temps material per a donar-ne compte, ens limitem a anotar el succés reservant-nos l'opinió per a un altre dia.

L'anunciada *Lluvia de hijos* tindrà lloc avui, divendres, que és la primera funció de moda.

LICEO.—Dos concerts ha donat ja la «Schola Orpheonica» dels tres que té anunciats. El primer va veure's bastant concorregut, pot-ser per donar-se l'espectacle en honor dels assistents al II Congrés de la Propietat; però no així el segon, celebrat diumenge, al que va assistir-hi poquíssima concurrència.

L'acte de la «Schola Orpheonica», presentant-se amb un programa de tanta importància com el desenvolupat aquests dies i davant d'un públic tan coneixedor de la música com és el del «Liceo» de Barcelona, és superior, sens dubte, a les seves forces. La massa coral que baix la batuta del mestre Marçet, ha cantat el Credo de la Missa Solemnis, de Beethoven, tot i reconeixent que tenen voluntat i afició, no està encara lo ajustada que requereix una obra del respecte d'aqueixa.

En les composicions, *La Senyera*, *Montanyes regalades*, *Negra patria*, *Remers del Volga*, etc., ja van agradar-nos més; aquestes són les cançons a que pot dedicar-se per ara amb èxit la «Schola Orpheonica».

L'orquestra, baix la direcció del mestre Bordas, bé.

NOVEDADES.—Els dies 27, 28 i 29 del corrent, tres úniques funcions a càrrec de la companyia de comedia castellana que dirigeix la nostra eminent paisana Marguerida Xirgu. El dimecres degué tenir lloc el debut amb *L'Aigrette*; per a ahir, dijous, estaven anunciades *Camino adelante* i *Salomé*; i avui divendres interpretarà *Los ojos de los muertos*. Tres funcions que constituiràn tres solemnitats, doncs l'espectació per a admirar a la Xirgu en castellà es gran... entre'ls nostres catalanistes.

—Demà, dissabte, començarà les seves tasques en aqueix teatre la celebrada companyia del Teatre de la Comedia, de Madrid. Inaugurarà amb una funció dedicada al Centre Madrileny de Barcelona, estrenant-se el vaudeville d'en Weber, arranjat pels senyors Paso i Abati, *El orgullo de Albacete*. Se'n parlarà.

TÍVOLI.—El nostre Borràs ha acabat la serie de funcions populars, despedint-se amb una de monstros, en el programa de la qual s'hi comptaven dugues obres formidables *Terra baixa* i *El alcalde de Zalamea*.

Anteriorment va donar-nos una novetat: l'estrena de *Más allá de la muerte*. Es aquesta una obra de caràcter guinyolesc que produeix forta impressió, que fa esgarrifar, més aviat que sentir. Una obra que sols serveix per a que un gran artista com l'Enric hi llueixi les seves facultats extraordinàries. Fòra d'això, res; no valdria la pena de parlar-ne, doncs tot el llibre resulta inversemblable i l'acció és infantil.

APÒLO.—El darrer vaudeville estrenat se titula *El microbi de l'amor*. Sense tenir els trucs espeterrants, ni el moviment, ni el *deshabillé* de moltes altres obres del mateix autor—(Gavault)—no deixa de posseir una gran força còmica, degut a lo enginyós de l'argument i a la abundància de xistus i de situacions sicalíptiques.

El microbi de l'amor tira més aviat a comedia. Els caràcters estan més ben definits, alguns tipus, com el de la cambrera enamorada i el del bohemí *La Goulaine*, són naturalíssims i fugen per complet de lo grotesc.

El públic va rebre amb fortes rialles els passatges culminants de l'obra i aplaudí al acabar-se cada un dels tres actes.

Els actors molt bé, notant-se en el conjunt manca d'ensais. Les senyores Baró, Pla i Oliver, molt bé i molt ben *trajeadas*.

AUDITORIUM.—Els germans Corominas han estrenat una comedia, *El Preferit*. Per referències sabem que fa passar agradablement l'estona, que està construïda amb art i que el diàleg, molt pulcre, conté infinitat de xistos de bona mena. Que consti.

—En la tarde del diumenge va tenir lloc la darrera funció del «Cicle Històric». El popular actor Goula va fer les delícies del auditori interpretant el protagonista de la comedia *Dones*, tipo creat per ell. Va interpretar-lo amb la mateixa agilitat i la mateixa gràcia del dia de l'estrena. I això que ha plogut... des de aleshores!

Al finalitzar l'espectacle en Goula fou ovacionat pel públic. Els organitzadors del «Cicle» feren un merescut homenatge al veterà artista. L'homenatge consistí en l'entrega d'un pergami i un banquet al qual si adheriren moltes personalitats del teatre i de la literatura.

SALA GRANADOS.—El dia de l'Ascensió va celebrar-se en la Sala Granados, de l'Avinguda del Tibidabo, el darrer dels concerts organitzats per l'«Academia Ainaud», anomenats «Capvespres musicals».

Formaven part de l'orquestra alguns dels alumnes més aprofitats de la ja dita Academia dirigits per el senyor Enric Ainaud.

El programa era el següent: *Agripina*, d'Haendel; *Marxa religiosa* d'Alceste, *Minuet* de Gluck, i *Passepiet* de Rameau. Hi figuraven ademés la *Suite en si menor* per a flauta i orquestra, i el *Concert en re*, de Bach, per a piano i orquestra, interpretats respectivament pel senyor Vila i pel senyor Vives, acompanyats dels deixebles de la classe de conjunt instrumental.

Les grans qualitats de director d'orquestra que poseeix el senyor Ainaud, que ja havíem tingut ocasió d'alabar altres vegades, foren posades de relleu novament en l'interpretació del programa esmentat.

La pulcra i curosa batuta del mestre va deixar-se veure en tots els detalls, especialment en el *Minuet*, de Gluck i en la *Suite*, del gran Bach, on l'orquestra feu gala d'una gràcia i matització admirables. L'Enric Ainaud, va conseguir tant in-

RETALLANT

—Ja ho sabies que torna a estar d'aquella manera?
—No ho sabia, però no m'estranya. Intuïcions clarividents del seu marit! No veus que sempre somnia amb la victòria!

LA DIMISSIÓ DE L'ESTEVA MARATA
Tal com la gent se l'ha creguda.

Tal com ha sigut en realitat.

millorable resultat sols amb uns quants musics, lo que proba la seva experiència i el seus coneixements.

El públic no ha contribuït al lluïment dels *Capvespres* com la seva esquisidesa es mereixia. Valga que'ls pocs concurrents han sabut pagar amb els seus aplausos i amb els seus elogis la tasca dels musics.

Felicitem sincerament al senyor Ainaud, per l'organització de tant hermoses vetllades i pel èxit indiscutible que, com a violinista i com a director, ha lograt.

NOTES D'ART

SALÓ PARÉS

En Llimona, en Soler, l'Aureli Barra, en Crusat i en Diumenge omplen el saló de càn Parés aquesta setmana.

En Llimona no'ns ha dit res de nou. La seva pintura és una pintura freda i sense ànima, malgrat certa pretensió al trascendentalisme místic. En els paisatges s'hi nota una monotonía i intransparencia del color—sobre tot en els verds, que'ls fa pesats i tristos;—en les figures, la grogor i la rigidesa les hi dóna apariències d'*ex-votos*. Cal que's renovi, si no vol perdre la justa nomenada que ha adquirit.

En Soler, la sinceritat i les bones disposicions del qual ja han sigut regonegudes per nosaltres en més d'una ocasió, segueix revelant-nos lo que pot un estudiós quan marxa en ferm. En el seu paisatge, senyalat amb el número 6, la llum hi esclatà poderosament vibrant i calenta. Es de lo millor que li hem vist.

De l'Aureli Barra escolliríem, sense vacil·lar, els seus bogons fins i acolorits amb delicadesa. També ens agraden els paisatges que titula *Prats de Betren* i *Istiu*, perdonant-li certs infantilismes de factura, que en els demés que exposa hi són exagerats, deslluïnt les qualitats de colorit que actualment posseeix en Barra.

En quant als d'en Crusat i d'en Diumenge podem dir amb tota sinceritat que no'ns plauen: al primer per excés de detallisme mongil i el segon per una negrura de colorit que deuria evitar *netejan* la paleta, o gastant colors que no s'alteressin.

NOTES DEPORTIVES

FOOT-BALL

Diumenge passat, en el camp de l'«Espanya», va celebrar-se el partit final de la Copa dels Pirineus, entre'l club esmentat i el *Comète i Semiot*, de Burdeus.

Naturalment, va guanyar l'«Espanya». Els francesos eren molt ardits i corrien com a diables; mes davant la porta els hi fallava la cossa. D'això també se'n ressentí l'«Espanya», sinó—valgue'ns Déu!—quin Bailèn hi hauria hagut darrera l'Hospital Clínic!

Els defenses del *Comète i Semiot* són una mica pifiers, i això, quan hi hà un Bellavista que afalcona i es fica a la xarxa amb la mateixa pilota, sol donar mal resultat.

Els francesos tenen un porter i un mig centre que valen; els davanters són valents i ràpids; mes la mateixa furia els cega i no xuten amb serenitat.

Això feu que no logressin més que un *goal* contra tres de l'«Espanya».

El partit fou dur i les empentes sovintejaren, sinó que ni el *referé* en feia cas ni els jugadors tampoc.

Se veu que uns i altres ja hi estan avesats.

Sigui com vulgui, la Copa dels Pirineus restà altre cop entre nosaltres.

Felicitem a l'«Espanya» en nom de Catalunya futbol·lística.

La mateixa tarde, en el camp del «Barcelona», va jugar-se un partit d'entrenament entre'l primer *team* i el segon. Empataven a quatre *goals*, si no anem errats.

L'ardiment dels cinc xicotets que ocupaven el lloc de davanters del bàndol darrerament esmentat, va contrarrestar la ciencia dels veterans.

Bru, Amecha, Reguera, Bigué, Massana, Greenwell, Peris, Wellace, Bau, Morales i Mallorquí, no val a badar!

ROWING

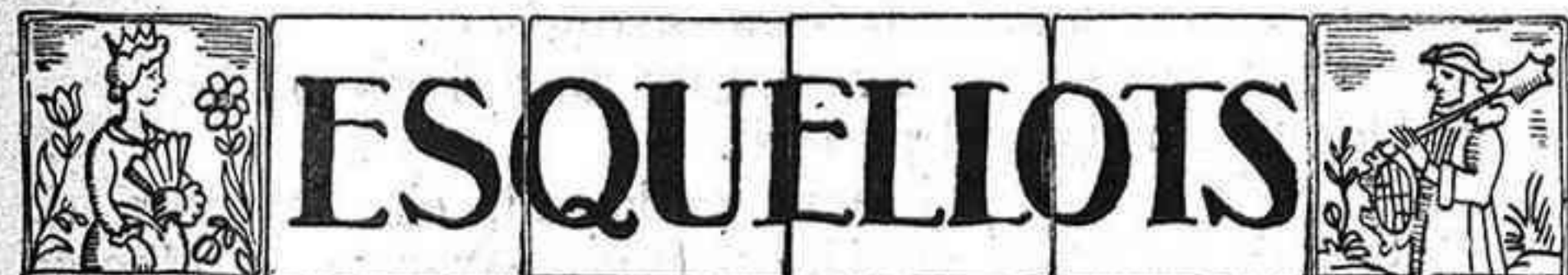
En les regates semi-finals del campionat d'«Espanya», celebrades diumenge passat, va arribar primer la iola «Barcino I», timoner Bonet, i segon la «Barcino II», timoner A. Margarit.

L'equip Balat va tenir que retirar-se a conseqüència d'haver-se romput un rem a un bogador.

AUTOMOBILISME

La cursa que va celebrar-se la tarde del diumenge últim fou un gran èxit. De gent no'n vulguin més. No tenim prou espai per a donar la classificació dels carruatges.

Bastarà dir que foren moltes les cases constructores que hi prengueren part i que entre les que triomfaren hi havia la nostra «Hispano-Suiza».

Ja s'ha acabat la vaga de la gent de mar.

No cal dir que'ns en felicitem.

Els vaguistes, per celebrar llur triomf, obrant com qual-sevol fill de mare, organitzaren un àpet en la «Maison Doré», begueren xampany i després brindaren ells i el senyor Vinar-dell, d'*El Dia Gráfico*.

(*Lagarto! Lagarto!*)

Fins aquí res, però — maleit però — a un tal senyor Larrosa se li va acudir fer versos durant la vaga i, lo que és pitjor, va llegir-los després de fer-los.

Deia el senyor Larrosa:

*«En los días de la historia
gloriosa de la marina
que sufre y no se resigna
ni al oprobio ni al baldón,
hoy grita con efusión,
con pecho noble y valiente,
que es imposible el ambiente
fuera de «Federación».*

Ai!... Quin mal de ventre!

Cregui'm, senyor poeta aquàtic, els marins no deuen dir més versos que'ls de *Marina*:

*«Costas las de Levante,
playas las de Lloret...»*

i encara ha d'ésser cantant.

LES AVENTATGES DEL «FOOT-BALL»

— Això heu d'entrar a dintre la casa?... Fugiu home!...

— Shoot!

— Goal!

El cèlebre prohoms don Rafel Gómez i Ortega (a) *el Gallo*, feu dir l'altre dia una missa al mai prou alabat i cada dia més miraculós santuari de Sant Josep de la Muntanya.

La gent, sobre tot la gent flamenca, es preguntava amb afany què li devia demanar el famós destre an el carter major d'Espanya.

Nosaltres els volem treure de dubtes.

El Gallo, que quasi ja és tan català com nosaltres, seguia l'exemple de les beates farineres quan passen el rosari i resava el seu Pare-nostre a Sant Josep per a que'ns dongui una bona mort.

Devegades un hom se diu: «Pot-ser sí que't fices massa amb aquest paper d'*El Dia Gráfico*»; però desseguida llegeix un altre número i desseguida torna a caure en tentació i en pecat de cullir una nova flor periodística:

Llegiu aquesta:

«La combinació del satén y de la muselina *drapée* será siempre de moda; los vestidos combinados así son vaporosos y ligerísimos. Nuestra fotografía representa un elegante vestido de *diner*; lo constituyen una bellísima muselina marfil y un *liberty* blanco. En el corpiño, en forma de *kimono* escotado, el satén, con velo de gasa, dibuja un movimiento ascendente; sobre la falda cae un faldón plegado de satén sin velo, con ondulación. El mate de la muselina y el brillante del *liberty* dan un contraste muy original; una rosa de satén *tango* añade una ligera nota de vibración al conjunto».

D'això, que l'ase'm flic si ho entenen ells mateixos, a *El Dia Gráfico* en diuen un *sencillo vestido*.

A l'acabar un dels dinars que s'han celebrat amb motiu del segon Congrés de la Propietat Urbana, un tal Sánchez

L'INFLUENCIA DRAMÀTICA

—Escolti bufoua... Vol que fem un «vaudeville» vostè i jo?

Román, que diu que va ésser ministre, s'aixecà a brindar, i ho feu pel rei, per la reina, per l'altra reina, pel príncep d'Asturies i pels demés de la família.

Nosaltres, a l'enterar-nos-en, recordàrem el brindis d'aquell torero, dirigit a Napoleó III:

—Brindo por bu, por la mujer de bu i por el bucecito chico.

Uns han dit que «Maura sí», i uns altres que «Maura no!». Pels de la dreta era un gran governant i pels de l'esquerra un tigre sanguinari.

Passava d'ésser com un enviat de Déu per a salvar l'Espanya muntat sobre un cavall a dintre càl Plats-i-olles.

Sols en una cosa estava tothom conforme, fins el mateix interessat: en que, com a pintor, era una cosa afrosa.

I ara, els d'*El Progreso*, mai diríau com l'anomenen? *Divino artista!!!*

Bromistes!

S'ha fet córrer la brama de que'ls individus de l'«Institut d'Estudis catalans» tracten de fer-se un uniforme verd, ple de brodats, i de penjar-se un espasí al costat.

Sembla que hi ha hagut qui ha protestat, dient que no volia disfregar-se, i que la protesta ha molestat a molts acadèmics, especialment als senyors Ors i Corominas, els quals ja's veien vestits de lloro i armats cavallers de la literatura.

No cal dir com ho sentim, sobre tot apropant-se l'Exposició d'industries elèctriques, en quals festes tanta falta faràn els personatges amb bona roba.

Si l'idea hagués prosperat, desseguida hauria tingut imitadors. En Pich i Pon s'hauria inventat un uniforme napoleònic i hauria fet disfregar an en «Cuca» de mameluc.

En vista de que'ls altres no volen fer-li, la «Lliga» ha decidit montar-se ella mateixa la seva «esquerra».

Lo primer que li mancava era un diari, i ara ja'l té. *El Diluvio* ha sigut el preferit.

D'avui endavant, els llegidors de «Fray Gerundio», «Azares» i «Mossèn Pere», ho seràn així mateix d'articles encomiant al senyor Cambó.

Ja tenim una *Veu* anti-clerical.

Els senyors que llegien el diari del carrer d'Escudellers-Blancs a càl cirabotes, a càl barber o en el cafè, esdevindràn tots parats al trobar-se que, en comptes de la violació d'una nena, o barrejat amb aquesta violació, hi hà els goigs del *leader* de la «Lliga».

Felicitem a *El Diluvio* per la nova i valuosa protecció que ha conseguit.

EL PAPU

—Veieu, nois?... Si no feu bondat, aquest senyor us ficarà dintre del casco.

Els pobres propietaris han fet junta, i naturalment han dit que ells eren uns explotats.

Explotats pels llogaters, explotats per l'Estat i devorats sobre tot pels Municipis.

Com se comprèn, cal posar remei a tot això, i els senyors propietaris n'hi han trobat d'allò més: ésser ells els regidors, carregar les contribucions dels altres i reduir la seva, no pagar les escriptures, etc., etc.

El senyor Pich, alcalde, va anar al dinar d'aquests senyors.

Ara vindrà un altre Congrés de no-proprietaris en el qual s'afirmarà que la propietat és un robo.

I el senyor Pich també anirà a la brenada que'ls pobres llogaters faràn a «La mina» o a «La font trobada».

El senyor Pich anirà a Lyon presidint la comissió de regidors *juerguistes* que ha sigut designada per a visitar aquella capital.

De batlle accidental qui quedarà, aleshores?

La patum Vidal i Valls, que és un senyor de sa casa, que té molts projectes i que *hará bueno a los precedentes alcaldes*.

Els regidors que van a Lyon es divertiran, de segur. Però no pas tant com nosaltres!

Amb això de la campanya moralitzadora (?), els súbdits del governador s'estàn tirant cada planxa que canta el misteri.

L'altre dia, dos inspectors s'entretenien en fer retirar dels aparadors dels llibreters uns exemplars de *Flor de picardia*, el nou tomo de versos d'en Burgas... I mai dirien per què? Perque a la coberta del llibre hi hà la reproducció d'una gentil figureta grega, un desnú artístic que ni pel séu dibuix ni per la seva actitud té res de pornogràfic.

Sembla mentida que tot un senyor Andrade es deixi influir per quatre dames catòliques, per quatre estúpides senyores que són l'esca del pecat i, com que ho són, creuen veure pecat fins en la sopa.

Un ex-matador de toros, *El Tortero*, ha anunciat oficialment el propòsit de crear a Barcelona una escola de taوماquia, una universitat del toreig amb tots els seus ets i uts.

Celebraríem que'l projecte anés endavant.

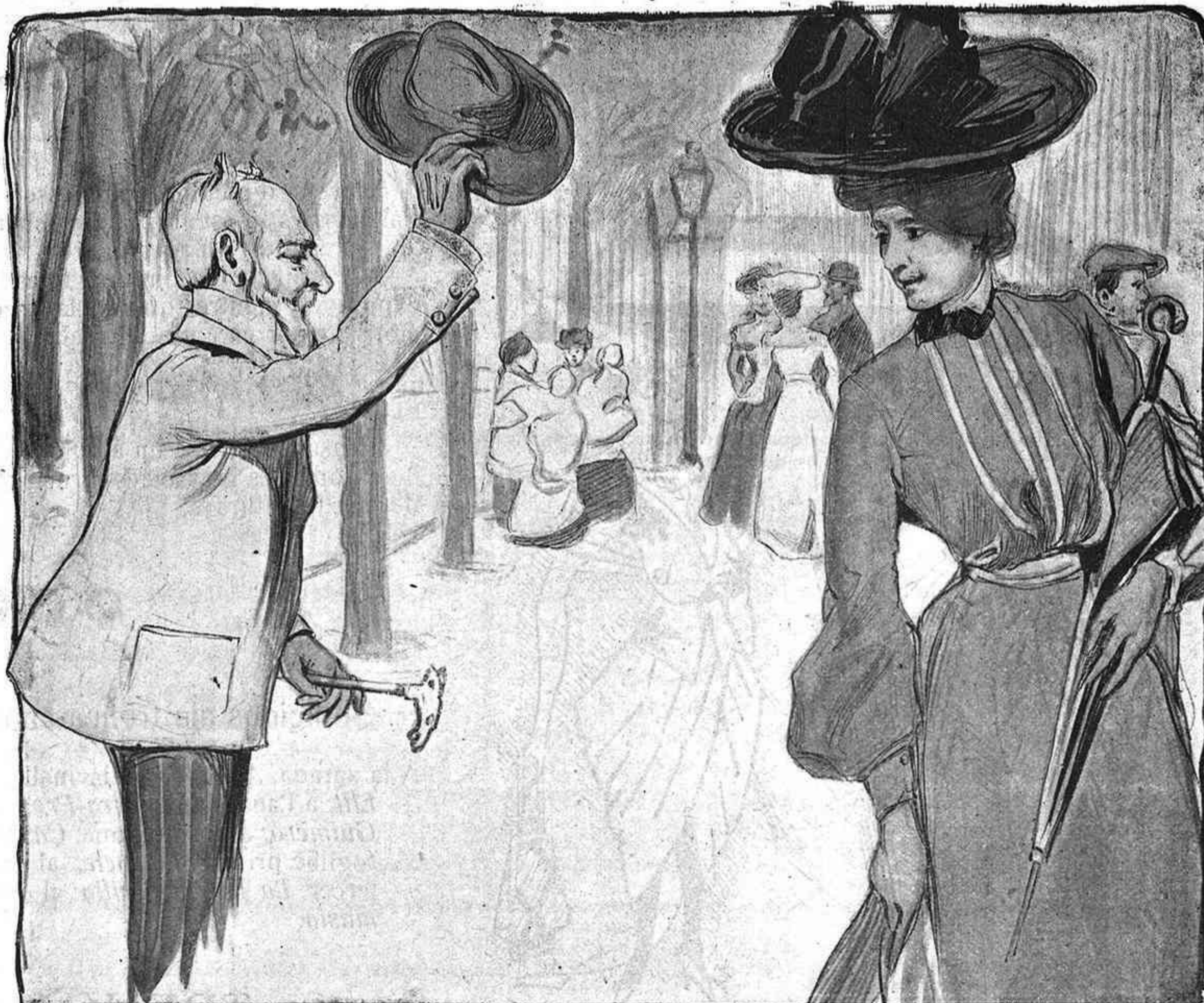
Serà la manera d'acabar amb els toros...

Que tots ens fessim matadors.

Per telegrama, «nada menos» que per telegrama, ha hagut de recordar el ministre al nostre governador que «es preciso desplegar gran rigor contra ciertos recreos prohibidos».

Comprenem molt bé l'astorament del senyor Andrade.

Ell prou pegarà de ferm contra algunes tavernetes que tenen *garito* a la rebotiga, però què pot fer l'àngel de Déu davant les timbes aristocràtiques on el recreio hi és *por todo lo alto*.

LA DOLÇA PARLA DE CIUTAT

— Muy buenas, Mirambell!... Hasta luego!

— Això és, senyora: «Muy buenas», «hasta luego»... i visca Catalunya!

Com si lo que'ns faltessin fossin diaris, l'Ajuntament de Barcelona, que ja no té assumptes a resoldre, puig disfrutem de bon servei d'aigües, els carrers de la ciutat donen gust de mirar, les clavegueres semblen cases de senyors, els empleats municipals tots compleixen, etc., etc., ha pensat, i hem vist ja proves de la capsalera, en la fundació d'un nou diari que's titularà *Gaceta municipal de Barcelona*.

La tal *Gaceta* suposem que serà redactada pels secretaris particulars de l'alcalde i dels tinents d'alcalde, així és que'ls *bombos* an en Pich i an en Muntañola que ara llegim escampats aquí i allà, podrem tenir el plaer en lo successiu de llegir-los recullits i ordenats en la *Gaceta municipal de Barcelona*.

Felicitem a l'Ajuntament i als digníssims regidors, per tan pràctica i bonica idea.

En una «vista» de l'Audiència.

EL JUTGE.—Vostè, senyora, no pot negar que és la culpable. La descripció del séu tipu, feta pels testimonis, no pot ésser més exacte: elegant, bonica, ben feta, ulls grossos, peu petit...

L'ACUSADA.—Sí, sí, senyor jutge; ho confesso... Aquesta soc jo.

L'IGUALTAT DAVANT EL TRAJO

L'una és decenta, l'altra nó,
però, veiam qui ho endeviaua
i qui és que'n pot donar raó?

ACUDITS

A casa d'un aucellaire.

—Miri, li torno aquest llorito. Vostè va assegurar-me que repetia tot lo que sentia, i no ha dit encara una paraula.

—I li vaig dir la veritat. La bestiola diu tot lo que sent, però no sent res perque és sorda.

Deien al cuiner d'una fonda, que era completament calvo:

—Quina desgracia! Tan jove, i haver perdut ja tots els cabells!

—No se'n pot dir perduts, perque sé on han anat a parar —responia ell. Són a la panxa dels clients.

Una senyora pregunta severament a un captaire:

—No beu pas alcohol, vostè?

El captaire:

—Dispensi: que m'ho diu per curiositat, o és que vol convidar-me?

En un restaurant de tercer ordre, un client, que té molta gana, acaba de menjar-se un bistec esquifit amb moltes patates i poca carn.

El fondista pregunta:

—Com l'ha trobat el bistec?

—Posant-me les ulleres i buscant-lo atentament.

Havent d'escullir entre ésser pintor o ésser metge, en Palaudaries va escullir la medicina.

—Per què?—li preguntaren.

—Perque, en la pintura, totes les equivocacions queden exposades, mentres que en la medicina totes les equivocacions s'enterren amb el malalt.

Pensament per a un àlbum:

«Com més grassos es tornen els literats, més magre esdevé la literatura».

Solucions als trenca-caps del número 1847

A la xarada, *Ávila*; a l'endevinalla, *El gra*; a la mudança, *Llet Llit*; a l'anagrama, *Puro-Prou*; a la targeta, *La reina jove, Guimerà*; a la sinonimia, *Casa*; a la conversa, *Sala*; al jeroglífic primer, *Estracte*; al segon, *El teatre per dins*; al tercer, *La patria perilla*; al quart, *Mildiu*, i al quint, *Desmasia*.

TRENCA-CAPS

XARADES

I

—Donya *Tot*, doncs, i el pollastre que avui hem comprat?

—*Primera-dugues*, dòna!

—Quan?

—Quan vulgui. *Tres-hú*, si vol.

J. Testagorda

II

Vocal en plural, *primera*;

la *segona* és consonant;

una lletra és la *tercera*

i nom d'home és el *Total*.

R. Valls

TARGETA

Adela Camila

Reus

Formar amb aquestes lletres, degudament combinades, el títol d'un drama català.

Joan Antich Puqui

Antoni López, editor — Rambla del Mitg, núm. 20

Imprempta LA CAMPANA y L'ESQUELLA, OIm, 8
BARCELONA

Antoni López, editor, Rambla del Mitg, 20, Llibreria Espanyola, Barcelona. Correu: Apartat n.º 2

EDICIO ECONÓMICA**:: JARDINS D'ESPANYA ::**

41 reproduccions dels millors quadros d'en SANTIAGO RUSIÑOL

Un gran volum (carpeta de 36 x 26 cms.)

20 pessetes**ANUARIO DE LA AMÉRICA LATINA**

Información general del comercio de importación y exportación, industria, agricultura, ganadería, minería y elemento oficial de las Américas

Del Sur: Argentina, Bolivia, Brasil, Colombia, Chile, Ecuador, Perú, Uruguay y Venezuela.—Central: Costa Rica, Guatemala, Honduras, Nicaragua, Panamá y El Salvador.—Septentrional: Méjico.—Antillas: Puerto Rico, Cuba, Dominicana y Haïti, Filipinas.

Un tomo

20 pesetasSANTIAGO RUSIÑOL**EL CATALÀ
DE "LA MANCHA"**
NOVELAUn tomo de més de 300 planes, esmeradament imprès sobre magnífic paper de fil marca Guarro **4 ptes.**

Novísimo manual del propietario de fincas urbanas, por J. del Moral.—Un tomo 8.º Ptas. 6

Del huerto provinciano, por Gabriel Miró.—Un tomo Ptas. 1

La esfinge Maragata, novela, por Concha Espina. - Un tomo. » 3'50

El Parnaso español contemporáneo, por J. Brisa.— » » » 5

La leyenda negra y la verdad histórica, por J. Juderías. - Un tomo » 3

**DICCIONARI
CATALÀ - CASTELLÀ**

&

CASTELLÀ - CATALÀ

COMPOST EN PRESENCIA DELS DICCIONARIS PUBLICATS FINS AL DIA I DE LES PRINCIPALS OBRES LITERARIES I FILOLÒGIQUES CATALANES, ESPECIALMENT LES D'EN POMPEU FABRA, I ENRIQUIT AMB ALGUNS MILERS DE MOTS QUE ENCARA NO S'HAVIEN CATALOGAT,

PER

A. ROVIRA I VIRGILI

UN TOMO D'UNES 900 PLANES, IMPRÈS SOBRE UN PAPER FINISSIM I INTRASPARENT, RELIGAT AMB PEGAMOID

900 planes, 2 centímetres de gruix!! PTES. 10JOSEP BURGAS**FLOR DE PICARDIA**
VERSOS D'AMOR I DE PECAT

Un tomo

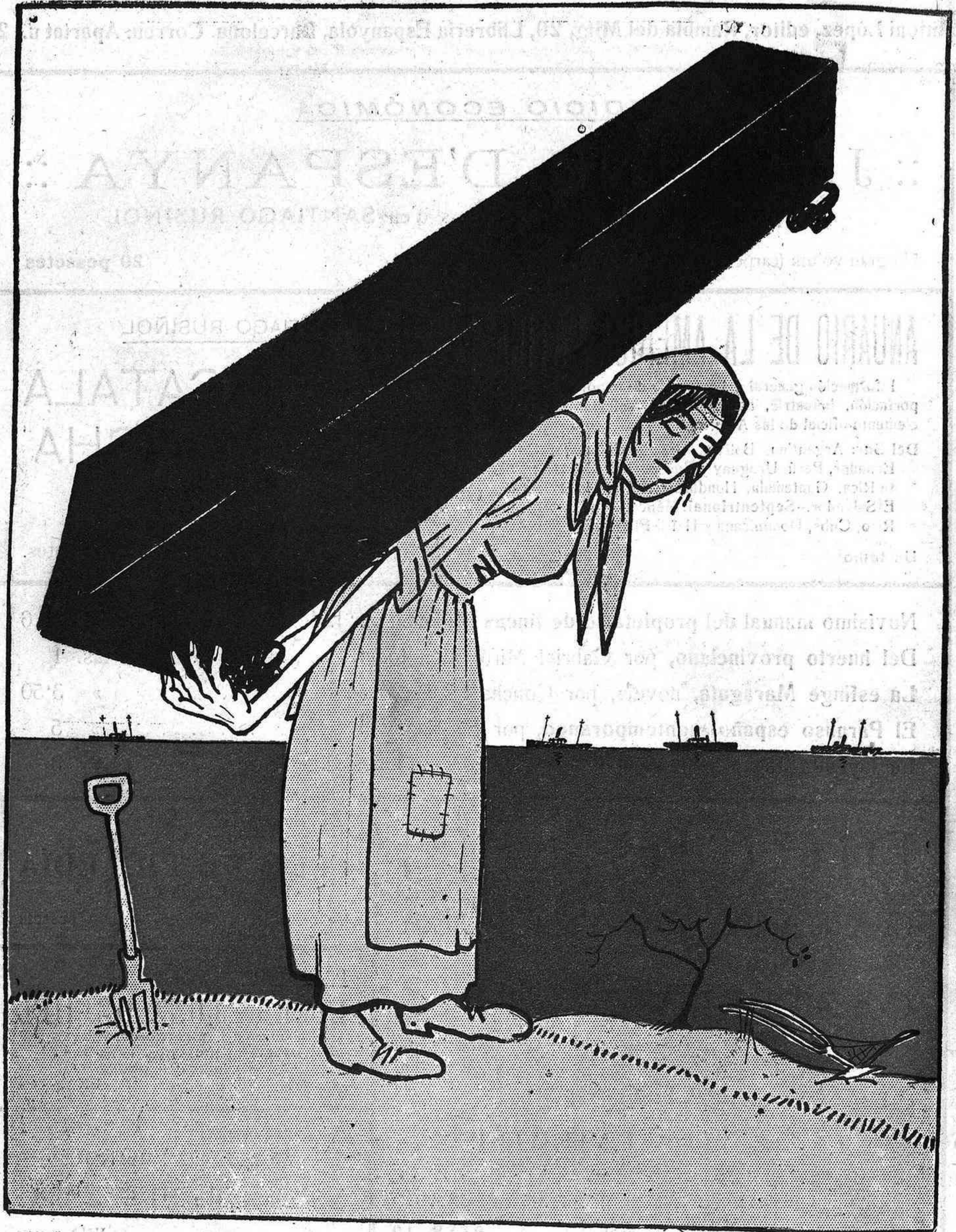
UNA pessetaDR. BEARSON**ETERNA LUNA DE MIEL**SECRETOS DEL LECHO CONYUGAL
CARTILLA HIGIÉNICA PARA LOS
RECIÉN CASADOS**UNA pesseta**

Edicions populars de

SANTIAGO RUSIÑOL

LA LEPROA**UNA pesseta**

NOTA. — Tothom qui vulgui adquirir qualsevol de dites obres, remefent l'import en lliuranses del Giro Mútuu o be en sellos de franqueig al editor Antoni López, Rambla del Mitg, 20, Barcelona, la rebrà a volta de correu, franca de ports. No responem d'extravios si no's remet, además, un ral pera certificat. Als corresponsals se'ls otorguen rebaixes.

EL CONSOL

—Alabat siga Déu!... El senyor Dato diu que «podem soportar molt bé la càrrega d'Àfrica»... Soportem-la!